

شماره مسلسل ۵۳۱۴ - سال بیست و چهارم - دوشنبه ۱۱ جوزا ۱۴۰۵ خورشیدی مطابق به ۱ جون ۲۰۲۶ میلادی

ثبت ۲۸۰ رویداد ترافیکی در هرات طی چهار روز عید قربان

با این حال داکتران می‌گویند که همه‌ساله در ایام عید، به دلیل رعایت نکردن قوانین ترافیکی از سوی برخی رانندگان، به مراجعین شان افزوده می‌شود. به باور آنان، عدم رعایت قوانین ترافیکی می‌تواند عواقب ناگواری چون مرگ و یا هم فلج دائمی را به همراه داشته باشد. ولایت هرات با داشتن بیشترین مکان‌های تفریحی و دیدنی، همه‌ساله در ایام عید و سال نو میزبان صدها شهروند داخلی و خارجی می‌باشد که عدم رعایت قوانین ترافیکی در مسیرها سبب شده است تا اکثر مراکز درمانی این ولایت شاهد افزایش چشمگیر ثبت واقعات ناشی از رویدادهای ترافیکی باشد.

مسئولان در شفاخانه حوزوی هرات از ثبت ۲۸۰ رویدادهای ترافیکی در چهار روز عید قربان در این ولایت خبر می‌دهند. به گفته داکتر فرهاد افضل، سرطیب شفاخانه حوزوی هرات در روزهای عید بین ۶۰ تا ۸۰ مجروح نزد آنان مراجعه نموده که بیشتر واقعات ثبت‌شده در این مرکز را جوانان شامل می‌شوند که به دلیل عدم رعایت قوانین ترافیکی، روزهای خوش عید را در بستر بیماری سپری کرده‌اند. از سوی دیگر برخی پایوازان از روند خدمات‌رسانی در شفاخانه حوزوی هرات استقبال نموده و از رانندگان وسایط نقلیه می‌خواهند با رعایت قوانین ترافیکی، جان خود و باقی شهروندان را از خطر دور نگه‌دارند.

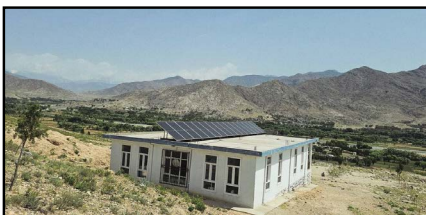
تولید روزانه ۸۰ تن شیر تازه در ولایت هرات

هم‌زمان با گسترش فعالیت‌های مالداری و افزایش تولیدات داخلی در هرات مسئولان ریاست زراعت، آبیاری و مالداري این ولایت می‌گویند که روزانه حدود ۸۰ تن شیر تازه در هرات تولید و به بازارهای مصرف عرضه می‌شود.

محمد صابر امانی مدیر انکشاف لینیات ریاست زراعت هرات می‌گوید که شیر تولید شده از سوی مالداران در ده کارخانه پروسس لینیات و حدود ۱۸۰ دوکان لینیات فروشی در سطح این ولایت توزیع می‌شود. به گفته وی، توسعه مالداري در سال‌های اخیر سبب افزایش تولید شیر تازه و فراهم شدن فرصت‌های شغلی برای صدها خانواده شده و نقش مهمی در تأمین نیاز بازار از تولیدات داخلی ایفا کرده است. در همین حال، فعالان بخش لینیات با استقبال از افزایش تولیدات داخلی، بر ایجاد بازار منظم و حمایت بیشتر از مالداران، ایجاد بازارهای منظم و گسترش مراکز پروسس، این ولایت می‌تواند به یکی از قطب‌های مهم تولید لینیات در کشور تبدیل شود.

سازمان ملل: برق پایدار، آموزش را در روستاها متحول می‌سازد

دورافتاده افغانستان، مسیر تازه‌ای برای بهبود شرایط زنده‌گی مردم ایجاد نماید. در گزارش آمده است که نبود برق پایدار در مکاتب، سبب کاهش ساعات درسی، افت کیفیت آموزش و محدود شدن فرصت‌های تحصیلی برای دانش‌آموزان می‌شود. دفتر برنامه توسعه سازمان ملل متحد همچنین تأکید کرده است که در افغانستان، دسترسی به برق هنوز برای شمار زیادی از مردم دشوار، ناپایدار و پرهزینه است و در بسیاری از روستاها، با غروب آفتاب، مردم از روشنایی و انرژی محروم می‌مانند.

دفتر برنامه توسعه سازمان ملل متحد اعلام کرده است که فراهم‌سازی انرژی پایدار در مناطق روستایی افغانستان، تأثیر چشم‌گیری بر کیفیت آموزش، بهبود زنده‌گی روزمره و دسترسی مردم به خدمات اساسی دارد. این نهاد روز یک‌شنبه، ۱۰ جوزا، گزارش داده است که در روستای «صبرآباد» ولایت لغمان، یک مکتب با پشتیبانی پروژه (SESEHA) توانسته به ۲۵۰ دانش‌آموز، شامل ۹۶ دختر، خدمات آموزشی ارائه کند. به گفته سازمان ملل، همین تغییرات کوچک اما مؤثر، می‌تواند در مناطق

۲۸ کشتی در ۲۴ ساعت گذشته از تنگه هرمز عبور کرده است

کرده است. همچنین تأکید شده که کنترل هوشمند و مقتدرانه‌ی تنگه‌ی هرمز به صورت مستمر در جریان است. ایران پس از آغاز حملات امریکا و رژیم اسرائیل، اقدام به بستن این گذرگاه راهبردی کرد و اعلام نمود که عبور کشتی‌ها تنها با هماهنگی نیروهای ایرانی امکان‌پذیر خواهد بود. این اقدام، که مسیر انتقال حدود یک پنجم نفت و گاز جهان را تحت تأثیر قرار داده، موجب افزایش شدید بهای جهانی نفت شده است.

در واکنش به این تحولات، کشورهای مختلف اقدام ایران را محکوم کرده و خواستار بازگشایی فوری و بدون قید و شرط این آبراه بین‌المللی شده‌اند.

سپاه پاسداران ایران اعلام کرده است که طی ۲۴ ساعت گذشته، ۲۸ کشتی شامل نفتکش‌ها، کانتینربرها و دیگر شناورهای تجاری از مسیر حساس تنگه‌ی هرمز عبور کرده‌اند. روابط عمومی این نیرو روز یکشنبه، ۱۰ جوزا، در اطلاعیه‌ای توضیح داده است که این کشتی‌ها پس از دریافت مجوز و با هماهنگی کامل و تأمین امنیت توسط نیروی دریایی سپاه توانسته‌اند مسیر خود را ادامه دهند. در متن اعلامیه آمده است که خلیج فارس به‌عنوان پهنه‌ای آبی متعلق به کشورهای مسلمان منطقه شناخته می‌شود و سپاه، ارتش ایالات متحده را به‌عنوان عامل اصلی ناامنی و شرارت در این آبراه معرفی

ریزش معدن غیر قانونی در یونان چین جان پنج کارگر را گرفت

آوار گرفتار شدند. نیروهای امدادی توانستند هر شش نفر را بیرون کشند و به شفاخانه انتقال دهند، اما پنج تن به دلیل شدت جراحات جان باختند. تنها فرد بازمانده اکنون در وضعیت پایدار قرار دارد و پزشکان گفته‌اند که خطر مرگ از او رفع شده است. مقام‌های محلی تأکید کرده‌اند که علت اصلی این ریزش هنوز مشخص نیست و بررسی‌های رسمی برای روشن شدن ابعاد حادثه ادامه دارد.

رسانه‌های دولتی چین خبر داده‌اند که در پی حادثه‌ی ریزش یک معدن در ایالت یونان، پنج تن از کارگران جان خود را از دست داده‌اند و یک نفر دیگر زخمی شده است.

این رویداد بامداد روز یکشنبه، ۱۰ جوزا، در روستای «بایو» از شهر ناگو در ولسوالی «هویزه» رخ داد. گزارش‌ها نشان می‌دهد که معدن یاد شده به‌طور غیر قانونی استخراج می‌شد و هنگام ریزش، شش کارگر در زیر

رییس افغان ایوک: سرنوشت افغان‌ها در امریکا وحشتناک است

دونالد ترامپ امکان‌پذیر می‌شود. شان وان‌دیور آقای میلر را متهم کرده است که او ترامپ را برای تخریب و تعلیق روند مهاجرت شهروندان افغانستان که متحد امریکا هستند، ترغیب کرده است.

این در حالی است که دونالد ترامپ؛ رییس جمهور ایالات متحده، پس از برگشت به کاخ سفید، در فرمان‌های اجرایی متعدد، روند مهاجرت شهروندان افغانستان به امریکا را به حال تعلیق درآورده است. او اخیراً افغانستان را در کنار ده‌ها کشوری قرار داده است که بر بنیاد دستور او، شهروندان آن‌ها نمی‌توانند با پاسپورت کشورهایشان به ایالات متحده سفر کنند؛ دستوری که روند ویژه و ویژه مهاجرت برای شهروندان افغانستان یا «اس‌آی‌وی» را نیز به حالت تعلیق درآورده است.

رییس افغان ایوک سرنوشت افغان‌ها در امریکا را وحشتناک خوانده و گفته: «آنچه برای پناهجویان افغانستان متحد امریکا اتفاق می‌افتد وحشتناک است.» شان وان‌دیور؛ رییس نهاد حامی پناهجویان افغانستان در امریکا موسوم به «افغان ایوک» گفته که آنچه برای متحدان ایالات متحده که شهروندان افغانستان و خواهان پناهندگی در این کشور هستند و اتفاق می‌افتد، «وحشتناک، از روی بدخواهی و بی‌رحمانه» است. او در نشست تازه‌ای گفته است، تصمیم‌های که دولت ترامپ در قبال «متحدان افغان» امریکا گرفته است، تصادفی نیستند؛ بلکه نتیجه مستقیم انتخاب‌های سیاسی هستند که توسط استیفان میلر معاون دفتر رییس جمهور و مشاور امنیت داخلی کاخ سفید هدایت شده و از سوی

از توقیف رمزارز تا مصادره دارایی دولت‌ها؛ سرمایه‌گذاری در امریکا امن نیست

سرمایه را تضمین کند؛ اما تجربه سال‌های اخیر نشان داده است که در شرایط تنش‌های ژئوپلیتیکی، قواعد اقتصاد جهانی می‌توانند به سرعت تغییر کنند.

نمونه‌های این روند کم نیستند. پس از آغاز عملیات ویژه روسیه در اوکراین، صدها میلیارد دلار از ذخایر ارزی روسیه که در بانک‌ها و نهادهای مالی غربی نگهداری می‌شد، مسدود شد. بسیاری از شرکت‌ها و سرمایه‌داران روس نیز با توقیف دارایی‌ها، محدودیت‌های بانکی و انسداد حساب‌ها مواجه شدند. در سال‌های گذشته نیز دارایی‌های متعلق به دولت ونزوئلا در برخی کشورها مسدود شد. بخشی از دارایی‌های خارجی افغانستان پس از بازگشت طالبان به قدرت تحت کنترل امریکا باقی ماند. سال‌ها پیش نیز دارایی‌های مرتبط با ایران در بانک‌های خارجی به بهانه‌های مختلف تحریم توقیف شد.

این موارد نشان می‌دهد که مالکیت دارایی در نظام مالی امریکا تنها یک مسئله اقتصادی نیست؛ بلکه به شدت تحت تأثیر قدرت سیاسی، روابط بین‌الملل و جایگاه کشورها در نظم جهانی قرار دارد.

اظهارات اخیر اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری امریکا، درباره توقیف بکس‌پول‌های رمزارزی مرتبط با ایران، بار دیگر یک پرسش مهم را در برابر سرمایه‌گذاران جهان قرار داده است: آیا در عصر جهانی‌سازی و اقتصاد دیجیتال، مالکیت بر دارایی‌ها واقعاً تضمین شده است؟

به گفته وزیر خزانه‌داری امریکا، واشنگتن توانسته حدود یک میلیارد دلار دارایی دیجیتال مرتبط با افراد و شبکه‌های تحت تحریم را شناسایی و مسدود کند. حتی او مدعی شده که برخی از صاحبان این دارایی‌ها هنوز از توقیف یا مسدود شدن سرمایه‌های خود اطلاع ندارند.

این موضوع فراتر از یک پرونده تحریمی است. پیام اصلی آن برای بازارهای مالی جهانی بسیار عمیق‌تر است: در دنیای امروز، صرف داشتن پول، سهام، رمزارز، کارخانه، شرکت یا حتی ذخایر ارزی ملی به معنای مصونیت کامل از تصمیمات سیاسی امریکا نیست.

برای دهه‌ها این تصور وجود داشت که تجارت آزاد، جهانی‌سازی اقتصادی و آزادی گردش سرمایه می‌تواند امنیت

سازمان ملل: افغانستان با بحران انرژی دست‌وپنجه نرم می‌کند

تا ۲۸۰ میلیون دالر برای واردات انرژی هزینه می‌کند؛ رقمی که فشار اقتصادی را بیشتر کرده و وابستگی به خارج را تقویت می‌کند. برنامه توسعه سازمان ملل هشدار داده است که اتکای گسترده به واردات برق، افغانستان را در برابر هرگونه اختلال در روند تأمین انرژی آسیب‌پذیر می‌سازد.

در بسیاری از مناطق، خانواده‌ها تنها پنج تا ۱۰ ساعت در شبانه‌روز به برق دسترسی دارند.

این نهاد همچنین اعلام کرده است که از طریق پروژه «خدمات پایدار انرژی برای آموزش و صحت در افغانستان» تلاش می‌کند دسترسی مکاتب و مراکز صحتی به انرژی تجدیدپذیر و قابل اعتماد را افزایش دهد. به باور این سازمان، بهبود دسترسی به برق و روشنایی می‌تواند شرایط آموزش را ارتقا دهد و به مراکز صحت امکان استفاده از تجهیزات ضروری و ارائه خدمات باکیفیت‌تر را فراهم سازد.

دفتر برنامه توسعه سازمان ملل متحد (UNDP) هشدار داده است که افغانستان با یکی از شدیدترین سطح‌های ناامنی انرژی در منطقه مواجه است و برای تأمین بخش اعظم برق مورد نیاز خود به واردات از کشورهای همسایه وابسته مانده است. این نهاد روز یکشنبه، ۱۰ جوزا، با نشر گزارشی تازه به جزئیات وضعیت انرژی افغانستان، پرداخته است.

بر اساس این گزارش، افغانستان تنها میان ۱۵ تا ۱۷ درصد برق مورد نیاز خود را در داخل تولید می‌کند و باقی انرژی عمدتاً از کشورهای آسیای مرکزی وارد می‌شود. مصرف برق افغانستان در سال ۲۰۲۴ به حدود شش میلیون مگاوات ساعت رسیده است، اما سهم تولید داخلی تنها ۱۵ درصد بوده و این موضوع وابستگی کشور به منابع خارجی را به‌طور چشمگیر افزایش داده است. این سازمان توضیح داده است که افغانستان سالانه بین ۲۲۰

انفجار در میانمار بیش از ۱۲۰ کشته و زخمی برجای گذاشت

بربنیاد گزارش‌ها در پی انفجار یک انبار مواد منفجره در میانمار دست کم ۵۵ نفر کشته و ۷۴ نفر دیگر زخمی شده‌اند.

در پی انفجار یک انبار مواد منفجره در میانمار دست کم ۵۵ نفر کشته و ۷۴ نفر دیگر زخمی شده‌اند. این انفجار حوالی ساعت ۱۲:۰۰ پاست یک‌شنبه ۱۰ جوزا، به وقت محلی در منطقه «کائونگ‌توپ» ناحیه نام‌خام در ایالت شان در شمال شرق میانمار، در نزدیکی مرز چین رخ داده است. خبرگزاری رویترز با نشر گزارشی گفته است که کشته‌شدگان شامل ۲۵ زن و ۳۰ مرد هستند. حادثه در منطقه تحت کنترل یک گروه شبه‌نظامی مخالف دولت به نام «جبهه آزادی‌بخش دولت پالاتونگ» رخ داده است. این گروه در کانال تلگرامی خود ضمن تأیید رویداد، گفته است که انفجار در یک انبار مواد منفجره‌ی نوع «ژلگنایت» رخ داده است. براساس بیانیه، این مواد منفجره برای استفاده در فعالیت‌های معدن‌کاری ذخیره شده بود. «جبهه آزادی‌بخش دولت پالاتونگ» که هم‌اکنون در آتش‌بس با دولت میانمار به سر می‌برد، ادعا کرده است که در حال رسیدگی به قربانیان انفجار و متضرران قریه است. این گروه شبه‌نظامی مخالف دولت میانمار گفته است که در مورد علت وقوع انفجار تحقیق می‌کند.

صاحب امتیاز

انجمن ژورنالیستان شورای متخصصان هرات

زیر نظر هیئت تحریر

مسئول روزنامه: کبرا سالاری

تلفن: ۰۷۹۴۷۳۶۰۶۰

نشانی: دفتر مرکزی شورای متخصصان

هرات، جاده بهزاد، (بهزاد ۵)

هشدار اوچا درباره افزایش مرگ‌ومیر مادران در افغانستان

به داده‌های سازمان ملل اشاره شده که نشان می‌دهد که میزان مرگ‌ومیر مادران از ۱۳۷۲ مورد در هر ۱۰۰ هزار تولد زنده در سال ۲۰۰۰، به حدود ۵۲۱ مورد در سال‌های اخیر کاهش یافته است. بر بنیاد این پژوهش، این کاهش چشمگیر است اما مرگ و میر مادران همچنان در سطح «خطر بالا» قرار دارد.

در همین حال، پوشش خدمات ولادی و پس از ولادت همچنان نابرابر و در برخی موارد ناکافی است. بر اساس این پژوهش، حدود ۷۶.۴ درصد زنان حداقل یک ویزیت پیش از ولادت دریافت کرده‌اند، اما تنها ۳۳.۴ درصد چهار ویزیت یا بیشتر داشته‌اند. همچنین ۶۷.۵ درصد ولادت‌ها با حضور کارمند صحتی ماهر انجام شده و ۶۶.۳ درصد در مراکز صحتی صورت گرفته است. در بخش خدمات پس از ولادت، که به‌عنوان یکی از ضعیف‌ترین حلقه‌های نظام صحتی شناخته می‌شود، تنها ۳۶.۳ درصد مادران و ۳۴.۳ درصد نوزادان تا دو روز پس از تولد معاینه شده‌اند؛ بخشی که در بسیاری موارد، نخستین و تنها تماس زنان با خدمات صحتی به قابله‌ها محدود می‌شود. این پژوهش شکاف عمیق میان شهر و روستا را نیز برجسته می‌کند. حضور کارمند صحتی ماهر هنگام ولادت در بخش‌های شهری ۸۸.۸ درصد و در مناطق روستایی ۶۱.۱ درصد گزارش شده است. همچنین ولادت در مراکز صحتی در شهرها ۸۸.۶ درصد و در روستاها ۵۹.۶ درصد است. معاینه مادران در دو روز پس از ولادت نیز در شهرها ۵۳.۴ درصد و در روستاها ۳۱.۴ درصد ثبت شده است.

دفتر هماهنگ‌کننده کمک‌های بشری سازمان ملل متحد در افغانستان (اوچا) هشدار داده است که افغانستان یکی از بالاترین نرخ‌های مرگ‌ومیر مادران در جهان را دارد و از هر ۱۰۰ هزار تولد زنده در این کشور، ۶۰۰ مادر جان می‌بازند.

این نهاد همچنین گفته است، با وجودی که قابله‌ها و کارمندان صحتی زن تلاش می‌کنند در جریان زایمان جان مادران و نوزادان را نجات دهند؛ اما به دلیل محدودیت‌های امارت اسلامی بر فعالیت کارمندان صحتی زن و پرستاران، دسترسی مادران و نوزادان به خدمات صحتی محدود شده و این امر در افزایش مرگ‌ومیر مادران و نوزادان نقش دارد. اخیراً یک پژوهشی که در اواسط ماه ثور سال جاری خورشیدی درباره وضعیت خدمات سلامت مادران و نوزادان در افغانستان منتشر شد، نشان داده است که قابله‌ها همچنان ستون اصلی نظام صحتی کشور به‌شمار می‌روند، اما کمبود نیروی زن، شکاف عمیق میان مناطق و محدودیت‌های آموزشی، آینده این بخش را با تهدید جدی روبه‌رو کرده است. براساس این پژوهش، تا سال ۲۰۲۳ میلادی حدود ۸۰۹۴ قابله در افغانستان فعال بوده‌اند که از این میان، نزدیک به ۶۷۴۶ تن در بخش خدمات صحتی عامه کار می‌کنند. این در حالی است که تراکم نیروی صحتی شامل پزشکان و قابله‌ها — حدود ۱۰.۳ تن در هر ۱۰ هزار جمعیت برآورد شده که به‌مراتب پایین‌تر از معیار پیشنهادی سازمان بهداشت جهانی (۴۰.۵) است. در این پژوهش